

Pr Katri Raik
Linnapea
Narva Linnavalitsus
narvalv@narva.ee

30.09.2025 nr 12-2/1008-1

Narva Muuseumi muuseumikogu

Austatud linnapea proua Katri Raik

Teen ettepaneku alustada uuesti 2023. aastal pooleli jäänud munitsipaalasutuse Narva Muuseum likvideerimise ja muuseumikogu üleandmisega. Kuigi muuseumiseadus ei nõudnud toona ega nõua ka praegu üleandmise eeldusena kogude täisinventuuri, leidis Narva linnavalitsus, et see on vajalik. Täna on muuseumikogu inventuur lõpetatud ning tulemused asutajatele edastatud. Kultuuriministeerium on materjalidega tutvunud ega näe takistusi edasiminekuks.

Muuseumiseaduse § 12 lõike 4 kohaselt on munitsipaalmuuseumi tegevuse lõpetamisel muuseumikogu omanik kohustatud museaalide tasuta võõrandamise korral neid esmalt pakkuma riigile ning pärast riigi loobumist võib võõrandada muule isikule. Museaali tasu eest võõrandamise korral on ostueesõigus riigil. Museaali võõrandamisel kohaldatakse ostueesõigusele võlaõigusseaduses ostueesõiguse kohta sätestatud.

01.05.2023 jõustusid muuseumiseaduse muudatused, mis lihtsustasid museaalide muuseumikogust väljaarvamise reegleid ja selle vormistamise nõudeid. Kehtiva seaduse järgi ei ole kohustust inventuuri käigus leidmata jäänud museaale muuseumikogust välja arvata, kui on alust arvata, et nad võivad välja ilmuda (nt on varastatud, hoidlas valesse riiulisse paigutatud vms). Sellisel juhul tehakse muuseumide infosüsteemi MuIS märge, et museaal on kaotsi läinud – museaali staatus jääb alles, kuid asukohaks märgitakse „teadmata“. See väldib vajadust uuesti arvele võtmise menetlust läbi teha ning samal ajal on museaali puudutav kultuuriväärtuslik teave jätkuvalt kõigile kättesaadav. Sarnane põhimõte on muinsuskaitseaduses lahendatud ka varastatud vallasmälestiste puhul: vargus ei lõpeta mälestiseks olemist. Kadunud museaalide üle tuleb pidada eraldi arvestust, kuid ei ole vaja vormistada otsust nende kogust väljaarvamise kohta. Kui aga kadunud esemed ei vasta muuseumi kogumispõhimõtetele või leidub nendega olulisel määral sarnaseid, paremas seisukorras või teabe poolest täielikumaid museaale, võib need sisulistel põhjustel kogust välja arvata.

Usun, et ka Narva linnavalitsuse ja -volikogu hinnangul ei ole enam takistusi linnaasutuse Narva Muuseum likvideerimiseks ning topelt juhtimise lõpetamiseks muuseumikogu haldamisel. Kahjuks ei saa linnale kuuluv muuseumikogu kasutada tasuta konserveerimis-, restaureerimis- ja digiteerimisteenust, mida Sihtasutuse Eesti Vabaõhumuuseum konserveerimis- ja digiteerimiskeskus Kanut pakub riigimuuseumidele ja riigile kuuluvaid kogusid haldavatele muuseumidele. Teisisõnu, meie ühiselt asutatud sihtasutusel Narva Muuseum tekiks võimalus saada lisaressurssi muuseumikogu korrastamiseks.

Eeltoodut arvestades teen ettepaneku, et Narva linn alustaks esimesel võimalusel munitsipaalasutuse likvideerimist ning teeks muuseumiseaduse alusel Kultuuriministeeriumile kui riigi esindajale ametliku pöördumise muuseumikogu vastuvõtmiseks, et meie ajalooline mälu oleks parimal viisil hoitud, kaitstud ja uuritud.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Heidy Purga
minister

Teadmiseks:
Sihtasutus Narva Muuseum

Marju Reismaa 628 2335
marju.reismaa@kul.ee